

NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM SINH HỌC CỦA MỘT SỐ LOÀI TRE Ở VÙNG ĐÔNG NAM BỘ

Diệp Thị Mỹ Hạnh, Lê Thị Hồng Như, Hoàng Thị Minh Hồng
Khoa Sinh, Trường Đại học Khoa học Tự Nhiên - ĐHQG tp.HCM

Tóm tắt:

Việt Nam có một hệ thực vật phong phú và đa dạng. Một trong những nguồn tài nguyên thực vật phân bố tương đối rộng và gần gũi với cuộc sống hằng ngày của người dân là cây tre, được mệnh danh là "gỗ của người nghèo". Đã có một số kết quả nghiên cứu, khảo sát về tài nguyên tre ở miền Bắc và miền Nam, tuy nhiên, những nghiên cứu sâu về đặc điểm của tre vẫn còn rất hạn chế.

Kết quả khảo sát về hình thái bên ngoài (về thân, bẹ dày "com" (thân tre), kích thước lá, hình thái và sự phát triển của bẹ mo) và cấu tạo bên trong (phần diện cắt ngang ở các cành non và cành già) trên 7 loài tre thường gặp ở vùng Đông Nam Bộ như: tre Mạnh tông (*Dendrocalamus asper*), tre Gai (*Bambusa tuldoides*), Tầm vông (*Bambusa variabilis*), tre Vàng sọc (*Bambusa vulgaris var. aureo-variegata*), tre Mỡ (*Bambusa vulgaris*), tre Tàu (*Gigantochloa levis*) và Trúc (*Bambusa tuldoides*) sẽ giúp hiểu rõ hơn về đặc điểm sinh học của chúng, góp phần cho sự phân loại loài tre Việt Nam. Các giống *Bambusa*, *Dendrocalamus*, *Gigantochloa* có thể được phân biệt bởi số vòng sợi bao quanh bó libe mộc, không có chênh lệch lớn về đường kính sợi giữa các loại này.

Khảo sát hình thái thân ngầm và sinh khối của bộ rễ Tầm vông (*Bambusa variabilis*) trên đất xám cho thấy bộ rễ của chúng tập trung trong khoảng cách 1 m so với cây mẹ và ở tầng 0 - 40 cm so với mặt đất. Sau 25 năm trồng, thân ngầm Tầm vông có đường kính 1,2m và có bẹ dày từ 40 - 50 cm tính từ mặt đất trở xuống. Từ thân ngầm sẽ sinh ra các chồi măng, một số sẽ bị "thui", nhưng từ những măng "thui" này vẫn có thể sinh ra các măng mới cho năm sau. Tầm vông thuộc loại tre mọc ly tâm nhưng hệ thống thân ngầm phát triển chậm theo bề rộng. Các lớp thân ngầm xếp rất chặt, chồng chất lên nhau từ 1 - 3 lớp, tạo ra hiện tượng "nâng bụi".

RESEARCH ON THE BIOLOGICAL CHARACTERISTICS OF SOME BAMBOO SPECIES IN THE SOUTH EAST OF VIET NAM

Diep Thi My Hanh, Le Thi Hong Nhu, Hoang Thi Minh Hong
Department of Biology, University of Natural Sciences - VNU.HCM

Abstract:

Viet Nam has a very rich flora. One of the important plant resources is bamboo, which is wide spread and has many valuable applications. Bamboo is also called "wood for the poor". There has been some studies on bamboo resource in Vietnam, however, the basic research on the biological characteristics of bamboo still limited. We conducted a study on morphology and anatomy of the 7 bamboo species such as Manh Tong (*Dendrocalamus asper*), Tre Gai (*Bambusa flexuosa*), Tam Vong (*Bambusa variabilis*), Chinese bamboo (*Giagantochloa levis*) and Truc (*Bambusa tuldoides*), which are popular in the South East of Viet Nam. The species *Bambusa*, *Dendrocalamus*, *Giagantochloa* can be distinguished through the amount of fibers surrounding the phloem-stem. The difference in the diameter of fibers is not significant. We also investigated morphology of the underground stem and the root biomass of *Bambusa variabilis* living in the gray soils. Their roots often concentrate in about 1m surround the mother tree and at the depth of 0 - 40cm from the ground surface. After 25 years cultivated, the underground stem of Tam Vong has the diameter about 1,2m at the depth of about 40 - 50cm from soil surface. From the underground stem, shoots are produced, some of them will die, but from the "dead" shoots, after one year new shoots may be reproduced. Tam Vong is one kind of centrifugal growth bamboo, but its underground stem growth slowly horizontally. The layers of underground stems will be packed closely and superjacent in 1 - 3 layers.